

Per la refundació del catalanisme i l'impuls dels seus partits

Quarta Conferència de Lliures
La força del nou catalanisme

**PER LA REFUNDACIÓ DEL CATALANISME
I L'IMPULS DELS SEUS PARTITS**

Les tesis de setembre

Índex:

1. Catalunya a l'atzucac.
 - 1.1 L'estatut del 2006.
 - 1.2 La crisi econòmica i el naixement del nacional-populisme.
 - 1.3 De les eleccions plebiscitàries al govern de Quim Torra.
 - 1.4 Dels intents de diàleg al punt d'inflexió.
2. Fent balanç. La fi del "Procés"?
 - 2.1 L'independentisme no ha mort.
 - 2.2 El nacionalisme, tampoc.
 - 2.3 La mutació i la pretesa desaparició del catalanisme a Catalunya.
 - 2.4 Un balanç molt negatiu.
 - 2.5. El paper poruc de les elits catalanes.
 - 2.6. L'actuació de l'Estat espanyol. Una responsabilitat compartida.
3. L'aposta estratègica per la Catalunya Autònoma Plena.
4. Lliures. Llarga vida al catalanisme.
 - 4.1 Autonomia o Revolució?
 - 4.2 L'espai de Lliures.
 - 4.3 La tàctica de construcció d'un nou partit del catalanisme polític.
5. La refundació del catalanisme. Una estratègia per derrotar electoralment l'independentisme.
 - 5.1 Refundar el catalanisme impulsant els seus partits.
 - 5.2 Apel·lació per a passar a l'acció.
 - 5.3 Guanyar, guanyar i guanyar.
6. Les tesis de setembre

1. Catalunya a l'atzucac

Per entendre com hem arribat fins aquí i què cal fer a partir d'ara, el primer que ens cal és desmuntar un mite. És el mite que diu que l'anomenat "Procés" comença com a reacció a la sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. En realitat, el "Procés" havia començat molt abans. Havia començat, fins i tot, abans de la redacció de l'Estatut. Tant el temps d'elaboració de l'Estatut com l'esmentada sentència del TC van servir per esperonar un gir cap a l'independentisme, un gir cap al nacionalisme separatista del catalanisme que, amb llums i ombres, havia governat Catalunya des de la restauració democràtica.

El gir independentista del catalanisme i l'ús interessat que molts dels seus dirigents polítics han fet de les aspiracions i de les frustracions del poble català és el que ens ha dut fins on som. És per això que, per poder aspirar a trobar una via de sortida a l'atzucac històric en el que ens trobem, el primer que ens cal és refer el diagnòstic de com hem arribat fins aquí. Només si diem les coses tal i com són, amb respecte a la veritat i als ciutadans, podrem entendre com s'han torçat i com es poden tractar de redreçar.

1.1. L'Estatut del 2006

El primer que convé entendre és que des de l'any 1980 i fins a finals del 2003, quan es signa el Pacte del Tinell, Catalunya va viure sota el govern i l'hegemonia d'un partit; Convergència i Unió Democràtica de Catalunya, i d'un líder polític; Jordi Pujol. El "Procés", tal i com el coneixem, és en bona mesura la resposta d'aquest partit i del seu entorn mediàtic i social a la pèrdua del poder polític.

El primer moviment en aquest sentit és el procés d'elaboració del nou Estatut de Catalunya. El camí recorregut en la redacció d'aquest nou Estatut és un procediment viciat des de l'inici, perquè sorgeix dels interessos particulars d'uns partits que lluiten per fer-se amb l'hegemonia política a Catalunya i no d'un debat o una

demanda social de la societat catalana i molt menys encara d'una mobilització ciutadana. Aquesta lluita partidista i la manca d'un acord de base (tant entre la societat catalana com entre els grans partits polítics de l'Estat) que donés sentit i contingut al nou Estatut es farà manifesta al llarg de tota la seva elaboració i encara més endavant, en la seva defensa davant el Govern i les institucions de l'Estat Espanyol, particularment el Tribunal Constitucional.

El 30 de setembre de l'any 2005, el Parlament de Catalunya aprova el nou Estatut, que posteriorment és debatut i modificat al Congrés dels Diputats i votat el 30 de març del 2006. El canvi que provoca més ressò dins l'opinió pública catalana és que la definició de Catalunya com a nació queda relegada al preàmbul de l'Estatut i desapareix de l'articulat del text estatutari.

Aquestes modificacions tindran conseqüències de llarg abast. Una d'elles, el fet que el PSOE, amb majoria al Congrés dels Diputats, modifiqui un text que ha elaborat i defensat el PSC a Catalunya. A més, tant aquestes modificacions com la tendència generalitzada a l'escalada retòrica que ja havien evidenciat els partits al llarg de tot el temps transcorregut en l'elaboració del text, va fer que ERC demanés el vot negatiu en el Referèndum de ratificació davant la ciutadania catalana. PSC i CiU demanen el vot favorable. Finalment, en el Referèndum celebrat el 18 de juny del 2006, els catalans aproven l'Estatut amb una participació de només un 49%, un 74% dels vots a favor, un 20,7 de vots en contra i un significatiu 5,3% de vots en blanc.

Després de l'aprovació en Referèndum de l'Estatut d'Autonomia, el PP, en el context de la seva política d'oposició al Govern Socialista del President Rodríguez Zapatero, interposa un recurs contra l'Estatut davant del TC. Poc després, el Parlament català es dissol i es convoquen noves eleccions. En aquestes eleccions, CiU es manté com a primera força però es conforma un nou govern tripartit amb José Montilla com a President de la Generalitat en substitució de Pasqual Maragall. En aquestes eleccions, el nou partit Ciutadans entra per primer cop al Parlament.

El nou tripartit viu l'inici de la crisi econòmica mundial, que colpeja Espanya amb especial duresa. La crisi econòmica i la resposta que hi donen els diferents partits, tant en l'àmbit espanyol com en el català, és també determinant per entendre la força que va agafar el "Procés" independentista.

1.2. La crisi econòmica i el naixement del nacional-populisme

La irrupció d'una crisi econòmica d'arrels tan profundes i efectes tan greus en el conjunt de la societat catalana i espanyola va servir per incrementar encara més les tensions polítiques que havien anat creixent dins de Catalunya i des de Catalunya envers l'Estat.

Va ser en aquest context que es va produir un fet d'enorme importància per entendre el que es pot anomenar com el sorgiment d'un moviment nacional-populista. I és que, capitalitzant el poder polític i mediàtic, això és el que ens ha empès fins a on som ara. El dia 26 de novembre del 2009, tota la premsa catalana va publicar un editorial conjunt expressant la seva preocupació davant la possibilitat que el TC pogués convertir-se en una quarta càmera legislativa i alterés el text aprovat pel Parlament de Catalunya, el Congrés i el Senat, extralimitant-se en les seves funcions arbitrals i atemptant així contra la voluntat de la ciutadania catalana expressada en Referèndum.

Posant la bena abans de la ferida, l'editorial va contribuir a fomentar el descrèdit davant la societat catalana del Tribunal Constitucional, un dels òrgans més importants de l'Estat i la principal garantia de l'Estat de Dret. Així, va incentivar la sospita sistemàtica d'aquesta societat en general i dels sectors catalanistes i nacionalistes en particular envers les institucions de l'Estat Espanyol. Al mateix temps, l'editorial posava en qüestió la independència política de la pròpia premsa que el va publicar, i va contribuir a generar una falsa sensació d'unanimitat en la societat catalana que ha tingut un enorme pes en les decisions i les actituds dels principals actors polítics i mediàtics de l'independentisme.

El 28 de juny del 2010 es va fer pública la sentència del TC sobre l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. Amb un retard del tot injustificat, declarava inconstitucionals en tot o en part 14 articles de l'EAC i constitucionals subjectes a una concreta interpretació 27 articles més. El nucli de l'Estatut romaní intacte i les declaracions d'inconstitucionalitat afectaven substancialment a la pretensió de configurar un poder judicial català fora de l'autoritat del CGPJ, a determinades competències fiscals i a la determinació de la inversió pública en relació al PIB.

Però l'impacte que aquesta sentència va tenir en l'opinió pública catalana i la resposta que va generar entre la seva societat i la seva classe política no es devia a les seves apreciacions tècniques sinó a la pretesa manca de legitimitat d'aquest Tribunal per esmenar el que el poble català havia decidit. És en aquest sentit que el 10 de juliol del 2010 va tenir lloc una manifestació massiva convocada per Omnium Cultural sota el lema "Som una Nació. Nosaltres decidim". Una manifestació que s'acostuma a considerar com l'inici del "Procés" i que es va tancar amb intents d'agressió contra el President de la Generalitat, que va haver de ser evacuat per la policia. La manifestació, que pretenia ser una mostra d'unitat de la societat catalana i de la seva classe política en contra de la decisió del TC, va servir en realitat per fer manifest el gir independentista que s'estava produint a l'interior del catalanisme i la divisió de la societat catalana que hi aniria necessàriament aparellada.

Aquell mateix any, el 28 de novembre del 2010, CiU va recuperar el govern de la Generalitat, amb Artur Mas com a President i un suport parlamentari de 62 diputats, que més que doblava el del PSC. Aquesta clara majoria parlamentària, però seria àmpliament contestada des del carrer. La crisi obligava a fer profunds reajustaments pressupostaris i això va generar protestes, dins i fora de Catalunya, i el sorgiment del moviment populista dels indignats. Les protestes van culminar el 15 de juny del 2011, amb el setge al Parlament de Catalunya i amb episodis d'extrema violència. El President de la Generalitat i alguns dels diputats van haver d'accedir a la cambra en helicòpter.

A partir d'aleshores, el President Mas i els seus assessors més propers van entendre que si no es situaven al davant de la protesta, el carrer els passaria per sobre. És a partir d'aleshores quan es reforça la idea d'unitat entre el líder, el partit i el poble de Catalunya a través de la creació d'instruments, pretesament sorgits de la iniciativa de la societat civil catalana, com l'Associació de Municipis per la Independència (AMI) o l'Assemblea Nacional de Catalunya (ANC). Instruments al servei del moviment nacional-populista que dirigeix Catalunya.

Al govern de l'Estat també hi ha canvis importants. La pèssima gestió de la crisi que havia fet el govern del President Zapatero porta el PP de Mariano Rajoy a la Moncloa. Rajoy pren possessió del càrrec sota l'amenaça d'intervenció econòmica d'Espanya. És, en aquest moment en el que la crisi econòmica es deixa notar amb més intensitat, quan els grups "sobiranistes" del Parlament decideixen aprovar en la cambra catalana la necessitat d'un concert fiscal per Catalunya i proposen al Govern Rajoy un pacte fiscal que no està en situació de poder acceptar.

Davant d'aquesta més que previsible negativa, el govern Mas decideix apujar l'aposta, manifestant-se cada cop més desafiant amb l'Estat i anunciant la seva voluntat de crear Estructures d'Estat que haurien de culminar amb la construcció d'un Estat propi. L'estiu de 2012, el carrer ha assumit que "Espanya ens roba" i que tenim "Dret a decidir" el nostre futur com nació. L'11 de setembre del 2012 té lloc la primera gran manifestació amb projecció internacional i, poc després, convençut de que cavalca el tigre del carrer amb ple control de les brides, el President Mas dissol el Parlament i convoca noves eleccions. En aquestes eleccions, CiU perd 12 diputats, però pot conservar el govern amb la participació d'ERC. El centrisme catalanista gairebé culmina així el seu gir cap a l'independentisme, substituint al PP per ERC com a soci preferent.

Irònicament, aquest pacte es va conèixer com a pacte per l'estabilitat. I va ser la base de l'acord que va portar a iniciar el camí de les institucions de l'autogovern de Catalunya cap a la independència.

La oposició, a més, es difumina. El PSC implosiona i només obté 20 diputats. I el PP, ICV i C's tampoc tenen prou força com per limitar d'una manera efectiva la deriva del Govern cap a la independència unilateral. El 9 de novembre del 2014, el Govern convoca el primer Referèndum d'Autodeterminació, que reuneix 2,3 milions de votants amb més de 80% de vots en favor d'un Estat Propi per Catalunya.

Interpretant que aquest resultat confirma l'encert de la seva política, el President Mas torna a dissoldre el Parlament i es presenta a les eleccions en coalició amb ERC i sota el nom de Junts Pel Sí. El 27 de setembre del 2015, poc després d'una nova manifestació massiva, la llista obté 62 diputats. La CUP n'obté 10, però en comptes de ser un soci fidel a la coalició independentista guanyadora de les eleccions, veta Mas per considerar-lo un dirigent massa escorat a les polítiques burgeses del centre-dreta català.

El que era un veto de la CUP es va vendre com un exercici de responsabilitat per part del President Artur Mas, que va assegurar que feia "un pas al costat" per no entorpir el progrés del "Procés". Pocs dies després, i volent aparentar que malgrat tot encara dirigia la situació, va anomenar a dit el seu successor i futur President de la Generalitat, Carles Puigdemont, que era, ell sí, un candidat del gust de la CUP. Una pràctica, la de designar a dit els presidents de la Generalitat, que ja ha esdevingut un lamentable costum.

Amb aquesta renúncia, el President Mas feia evident el caràcter entreguista del nacionalisme independentista als dissenys revolucionaris de la CUP. Perquè sabia, com saben tots els dirigents polítics i mediàtics independentistes, que el camí revolucionari que marca la CUP és l'únic camí autèntic cap a la independència. Una altra cosa és que, temorosos de la reacció que aquesta orientació pogués tenir en l'electorat, fessin mans i mànigues per amagar-ho o per dissimular-ho rere simpàtiques ocurrències com la "revolució dels somriures".

1.3. De les eleccions plebiscitàries al govern de Quim Torra

Aquestes eleccions havien de ser considerades com a plebiscitàries. Així ho pretenien, si més no, els polítics i opinants independentistes. Malgrat tot, les eleccions van donar una majoria parlamentària de 72 diputats independentistes però no una majoria dels vots (47,8%). El govern, presidit finalment per Carles Puigdemont i amb el suport de la CUP, es constitueix el 10 de gener del 2016 i el 28 de setembre del 2016 aprova el seu pressupost sota el lema de "Referèndum o Referèndum".

Aquesta és una etapa en la que la majoria parlamentària té una forta oposició en la cambra, encapçalada per C's amb 25 diputats i amb una important participació del PSC (16 diputats) i Catalunya Sí que es Pot (11 diputats). El govern català troba també una dura resposta del Govern central, centrada, això sí, en l'àmbit judicial més que no pas en la resposta política.

La política catalana entra en un temps d'acceleració i, per exigències de la CUP, abans de l'11 de setembre s'aproven les anomenades lleis de desconexió. Tota la política del Govern català se centra en avançar cap a la Declaració Unilateral d'Independència (DUI) i en l'elaboració de la Llei del Referèndum i la Llei de Transitorietat jurídica, que seran tramitades en sessió única i sense donar, per tant, temps material pel debat o el coneixement de la opinió pública ni dels altres grups parlamentaris. El 6 de setembre del 2017 es convoca la sessió del Parlament que aprovarà la Llei del Referèndum, que queda immediatament convocat pel dia 1 d'octubre del 2017. El 8 de setembre, i també sense temps pel debat ni el coneixement públic previ del text, s'aprova la Llei de la Transitorietat jurídica, declarada nul·la pel TC en Resolució del dia 12 del mateix mes. Tres dels Grups de l'oposició (C's, PSC i PP) es van absentar de la votació, els 11 diputats de Catalunya Sí que es Pot van abstenir-se en la votació de la Llei del Referèndum i van votar en contra de la Llei de Transitorietat.

El que va succeir els dies 6 i 8 de setembre del 2017 va ser un autèntic exercici de radicalitat antidemocràtica, contra les advertències del propi Consell Consultiu, dels lletrats de la Càmera i de les intervencions dels parlamentaris. Uns fets injustificables propis de països amb governs autocràtics. Amb tota seguretat, el pitjor mal que se'ls hi ha fet a les institucions del país des de la recuperació de la democràcia.

La confrontació era oberta i declarada i malgrat les actuacions policials del 20 de setembre, amb escorcolls del Departament d'Economia de la Vicepresidència i del CTTI, contestada amb manifestacions al carrer i retenció de les comissions judicials, el Referèndum es va celebrar l'1-O amb una elevada participació i amb un sorprenent desconeixement de les dades finals, donat que no complia cap de les mínimes normes de legitimitat democràtica ni de la Convenció de Venècia.

El xoc entre electors i forces de seguretat de l'Estat desplaçades a Catalunya va motivar una jornada de protesta el 3 d'octubre sota la forma d'aturada de país. A partir d'aquest moment, els dies 8 i 12 d'octubre dues manifestacions constitucionalistes van posar de manifest la divisió de la societat catalana. Les detencions de líders independentistes i la fugida del President Puigdemont i dels consellers Comín, Ponsatí, Serret i Puig, fugint d'una ordre judicial de detenció, van donar lloc a l'aplicació de l'Article 155 de la Constitució i a la immediata convocatòria de noves eleccions.

Aquestes es van celebrar el 21 de desembre i van registrar una participació de 81.90%. El guanyador va ser C's, amb 36 diputats. Tanmateix la suma de Junts x Cat (34 diputats) i ERC (32 diputats) més la CUP (ara reduïda a 4 diputats) permetia mantenir la majoria parlamentària que havia impulsat el "Procés". Després de protestes diverses i poc abans de que es complís el termini per la convocatòria automàtica d'eleccions, Quim Torra va ser investit com a nou President de la Generalitat amb un programa de continuïtat "processista".

Malgrat que els partits independentistes no van complir la seva promesa de restituir el President, els consellers i els càrrecs cessats en l'aplicació del 155, en el més fonamental el panorama polític a Catalunya no havia canviat gaire després de les eleccions. Va ser un fet aliè al "Procés", la Sentència judicial del cas Gürtel, el que va sacsejar el mapa polític de l'Estat. L'1 de juny del 2018, una moció de censura contra el Govern del Partit Popular retornava el PSOE al Govern d'Espanya amb els vots del PDCAT i d'ERC. El govern de Pedro Sánchez va arribar al poder amb una oferta de distensió i diàleg per solucionar l'atzucac català.

El vent havia tornat a girar i molts pensaven que bufava a favor dels pactes i de la negociació, malgrat els advertiments d'una minoria que expressava que la pacificació pretesa era una cortina de fum per a guanyar temps – tant independentistes com socialistes.

1.4. Dels intents de diàleg al punt d'inflexió.

Durant tot aquest temps, l'Estat Espanyol, i, més concretament, el govern de Mariano Rajoy, ha estat corresponsable de la deriva que ha pres el moviment independentista i del seu creixement exponencial. Rajoy i els seus no han escoltat i, encara menys, no han sabut negociar les legítimes demandes que s'han reclamat des de Catalunya en els últims anys, sobretot en matèria de finançament, infraestructures i autogovern.

Malauradament, la posició política de curta volada va fer que Rajoy i els seus preferissin sempre no presentar-se a tota Espanya com a negociadors amb Catalunya. Ans al contrari, van atiar degudament l'anticatalanisme quan era fructífer electoralment.

2. Fent balanç. La fi del “Procés”?

Molts han volgut veure en l'arribada de Pedro Sánchez al govern de l'Estat i en el nou clima de distensió i de diàleg el punt i final del “Procés”. És un error fatal de diagnòstic que pot tenir conseqüències polítiques molt greus. El “Procés” no ha acabat per dos motius principals. El primer, perquè l'independentisme encara és al govern i no ha renunciat ni als seus objectius principals ni a la unilateralitat. El segon, perquè el “Procés” no és només polític sinó que és també ideològic. I, per tant, l'hem de combatre com a tal. No només refutant-ne el relat, sinó combatent les premisses ideològiques dels seus inspiradors principals.

2.1 *L'independentisme no ha mort*

El “Procés” no ha acabat, com diem, perquè els processistes ostenten el govern i segueixen amb els seus plans. El clima d'una certa distensió que s'ha creat entre el Govern espanyol de Pedro Sánchez i el Govern català de Quim Torra és només un intent indissimulat i interessat de guanyar temps en base a unes expectatives de negociació i eventual acord que són difícilment realitzables. El govern espanyol és molt feble parlamentàriament i mediàtica i té molt poc marge per fer concessions significatives a les més preuades aspiracions independentistes. Els seus circumstancials aliats per a la moció de censura no li permetrien. El govern català veu com creix la desconfiança entre els seus sense tenir de moment marge per fer passos significatius cap a la independència. De moment, els independentistes mantenen la retòrica republicana, el discurs independentista cercant temps més favorables; quan millori l'actual correlació de forces. Creuen a més que el “momentum” s'atansa indefectiblement.

Aquesta oportunitat pot arribar després de les eleccions municipals del 2019 si una gran victòria independentista els torna a situar davant d'un moment històric i propici per a un nou moment revolucionari. Però aquests temps també podrien arribar abans. El 27 d'octubre farà un any de la dissolució del Parlament i es podran tornar a convocar eleccions, si el President Torra, condicionat per Carles

Puigdemont, així ho decideix. Aquesta mateixa tardor és també molt probable que tingui lloc el judici als líders independentistes catalans. En aquest context, i davant les previsible mobilitzacions ciutadanes, el govern català seguint les indicacions de Carles Puigdemont pot creure que unes noves eleccions l'afavoririen en vots i en escons. No seria un càlcul esbojarrat. Si fos així, hi hauria convocatòria d'eleccions i davant d'aquesta situació hem de tenir una cosa molt clara: les situacions de doble poder no es mantenen eternament. Al Parlament de Catalunya, aquest principi es faria evident.

2.2 El nacionalisme, tampoc

En el camí cap a la independència s'han menystingut i oblidat molts principis, molts conceptes o idees que són fonamentals en tot Estat de dret i que són garantia dels nostres drets i llibertats més nostrats com a ciutadans.

El primer principi de tots és el respecte a la llei i als procediments que ella mateixa preveu per ser modificada democràticament. El desprestigi del TC i de totes les institucions de l'Estat espanyol no s'ha basat en una crítica de les seves possibles mancances o defectes sinó en un rebuig frontal a qualsevol instància que pogués limitar el poder de qui assegura parlar en nom del poble. La justícia per a ells rau en el poble i aquest decideix en primera i última instància. És un principi afalagador que converteix qualsevol resistència al dictat de les masses en antidemocràtica. Però un poder polític limitat és la condició sine qua non de la llibertat dels ciutadans.

Aquest desprestigi s'ha fet, de forma clara i explícita, en nom de la democràcia. Oposar democràcia i legalitat és una fal·làcia de molt perilloses conseqüències que hem de combatre amb determinació. La llei ens protegeix de les arbitriïtats dels nostres conciutadans tant com de les dels nostres governants. És per això que la manca de respecte a la llei i als procediments legals és una manca de respecte als principis democràtics i, per tant, als drets de tots els ciutadans. El moviment independentista de caire nacional populista ha pretès situar la volun-

tat del poble per sobre de la llei establerta, però no hi ha poble que pugui expressar-se democràticament si no és per les vies legals democràticament establertes per a aquest disseny: no hi ha dreceres.

És així com en molts casos, i fonamentalment durant tot aquest "Procés", s'ha pretès imposar la tirania de la majoria, prenent decisions de gran transcendència política sense comptar amb els partits de la oposició i amb unes majories parlamentàries que no han correspost mai a majories socials. Malgrat el caràcter pretesament plebiscitari de determinats processos electorals i malgrat la divisió de la societat en partidaris i contraris a la independència, aquells no han superat mai el 50% dels vots. Imposar les seves preferències en contra de la majoria de catalans i en contra de les lleis vigents és un acte profundament antidemocràtic.

En realitat, totes aquestes confusions ideològiques són el preu que molts estan disposats a pagar en nom del nacionalisme independentista. A mida que la centralitat política s'ha desplaçat des del catalanisme humanista cap al nacionalisme romàntic, els dirigents polítics i mediàtics del nostre país han caigut en els vells vicis propis de tot nacionalisme excloent. Han adoptat una ideologia redemptora que porta inevitablement al regne de la postveritat des del moment que els fets concrets, la veritat i la mentida, són sempre secundaris i queden sempre supeditats a la noblesa i justificació de l'objectiu final; de l'alliberament nacional. Des de les promeses de reconeixement internacional fins a les manipulacions de les dades del dèficit fiscal, passant per les estructures d'estat que suposadament s'havien construït i per les confessions de destacats dirigents del "Procés" que han reconegut les seves exageracions i que han admès fins i tot que el "Procés" era un farol, els líders independentistes han enganyat deliberadament els seus seguidors. El pitjor de tot és que, un cop descobert l'engany, bona part dels votants independentistes semblen indiferents i segueixen donant-los suport. S'entesten en creure que la fi sempre justifica els mitjans. Els radicals de tota època i de tot signe han fet seu aquest pervers principi.

2.3. La mutació i la pretesa desaparició del catalanisme a Catalunya.

Aquest fenomen d'obediència quasi cega és molt preocupant però no és sorprenent. Com explicàvem, els votants han fet seva una ideologia nacionalista independentista que els porta a comprar i a combregar amb qualsevol cosa que es faci en nom de la causa de l'alliberament nacional. Cap preu no és mai massa elevat. Cap sacrifici, excessiu. És així com es va poder entregar la Generalitat i el seu ampli poder autonòmic al govern de l'Estat, sense resistència i fins i tot amb certa satisfacció o cofoisme, considerant que la intervenció de la Generalitat de Catalunya via el 155 era una nova prova del caràcter poc democràtic de l'Estat espanyol. Una evidència addicional de que els líders independentistes tenien raó i que calia seguir per aquest camí, de derrota en derrota fins la victòria final.

I és així també com interessadament s'ha donat per mort el moviment polític més important que ha conegut Catalunya. I el que més útil ha estat per la defensa de la seva llengua, de la seva cultura, de les seves institucions polítiques i de la llibertat dels seus ciutadans. És així com es diu ara que el catalanisme és mort, que el catalanisme no era res més que una vella ideologia, un rústic engany col·lectiu que feia encaixar les aspiracions dels catalans amb els límits de l'Estat. Un rovellat dogal per garantir l'assimilació dels catalans a l'espanyolisme arrogant.

És des d'aquest punt de vista, des d'aquesta opinió que pretén ser diagnòstic, que es diu que els catalans hem patit en els últims anys una mena de mutació d'ordre gairebé genètic. Que els catalans hem vist la llum, hem descobert l'engany i, com els herois mítics, hem emprès renascuts el camí de la llibertat. Doncs bé, cal dir i repetir que això no és cert. Que no és veritat que els catalans haguéssim viscut enganyats per una sinistra confabulació dels poders de l'Estat i els poders del catalanisme històric. Que no és cert que el "Procés" sigui el resultat d'aquesta il·luminació col·lectiva. O, com a mínim, no en el sentit en el que ho diuen.

Els catalans no hem mutat. El que hem vist aquests anys no és cap punt i apart en la nostra història ni és necessàriament el principi de la fi de la nostra pertinença a l'Estat espanyol. El que ha passat aquests anys és quelcom que ja havíem viscut en altres moments de la nostra història. El que hem vist és com part del catalanisme i part de les seves elits polítiques i mediàtiques s'han anat allunyant dels principis liberals, democràtics i humanistes que li són propis i s'han anat radicalitzant per acabar adoptant el discurs, les idees i les formes del nacionalisme independentista. Un discurs, unes idees i unes formes que no només no són les pròpies del catalanisme sinó que li són contraries.

Aquesta no és una deriva ineluctable. És, només, una de possible. Hi ha raons objectives que la poden explicar, però en la formulació radical actual, amb l'obsessió sectària que ha estat defensada pels independentistes intransigents, ha esdevingut contrària als ideals de llibertat, prosperitat i solidaritat dels catalans i les catalanes.

El catalanisme no és mort. El catalanisme és políticament viu però està desorientat pel gir que han fet les seves elits i per les circumstàncies polítiques que han provocat. El catalanisme es troba gairebé sense organització i sense direcció polítiques. Però també en política funciona la llei del pèndul: el que va, torna, i el que puja, baixa. Ho hem vist moltes vegades, massa vegades al llarg de la nostra història. I ho tornarem a veure. Veurem també aquest cop el retorn del catalanisme. Si som capaços, és clar, de dotar-lo altre cop de projecte i de sentit. El retorn d'un catalanisme enfortit és la condició sine qua non del redreçament del país. Però és imprescindible que arribi a temps. No disposa de temps il·limitat.

2.4 Un balanç molt negatiu

Malgrat que no el puguem donar il·lusòriament per acabat, i malgrat la insistència tenaç i la obstinació de l'independentisme polític i mediàtic, el fracàs del "Procés" és evident. Aquest no ha culminat el seu únic objectiu polític; la inde-

pendència de Catalunya. La declaració d'independència votada el 27-O no va ser reconeguda internacionalment i la reacció del Govern espanyol aplicant l'article 155 i convocant eleccions ha estat considerada proporcionada per la Comunitat Internacional. Així, el "Procés" no només no ens ha portat la independència sinó que ens ha deixat amb una autonomia més minsa i precària que la que teníem a l'inici. Els independentistes amaguen entossudits aquest amarg resultat, però, a hores d'ara, aquesta realitat resulta innegable.

El "Procés", per tant, no ha servit per augmentar el prestigi internacional i la capacitat d'autogovern del nostre país. Ans el contrari, les males decisions dels representants polítics catalans han aconseguit degradar les institucions d'autogovern i el seu prestigi a l'exterior però, també i sobretot, entre els propis ciutadans de Catalunya, fins a nivells que no haguéssim pogut imaginar. L'aplicació de l'article 155 va ser no només entomada sinó fins i tot buscada, provocada, per uns polítics irresponsables que es van abonar a la idea que com pitjor anés tot millor els aniria a ells. Tot això ha portat a un afebliment de la nostra cultura política i democràtica, que serà molt difícil de revertir. L'èxit d'aquests polítics en aquesta particular batalla és la millor prova de l'enorme fracàs que ha suposat el "Procés". Haurem de fer front a les seves penoses conseqüències per un llarg període de temps.

És igualment innegable que el fracàs del "Procés" no ha anat acompanyat d'una victòria reconeixible per part de les forces constitucionalistes, perquè les eleccions del 21-D van tornar a donar la majoria parlamentària (tot i que no la majoria social) als independentistes. A més, el potent relat processista que crida encara a construir un nou Estat no ha estat contestat públicament de forma eficaç.

Aquest fracàs sense una victòria alternativa no és, però, una situació necessàriament definitiva. A mesura que es vagi fent encara més evident que el "Procés" en sí mateix era un engany, els partits que han impulsat i segueixen impulsant-lo aniran perdent legitimitat i suport popular. Això, que no es va fer evident el 21-D

degut a les extraordinàries circumstàncies del moment, es pot manifestar a mitjà termini.

Durant tots aquests anys, el “Procés” ha centrat l’agenda política catalana fins al punt que s’han desatès de forma flagrant els afers de la bona administració. El “Procés” ha estat, en aquest sentit, una pèrdua de temps i d’oportunitats de fer millor la vida dels ciutadans de Catalunya. Durant tots aquests anys, Catalunya ha patit un gravíssim absentisme governamental. Els successius governs independentistes han centrat tota la seva agenda i tots els seus esforços en avançar per una via que, com s’ha vist, no duia enlloc, descuidant les seves responsabilitats amb la governabilitat de Catalunya i amb els problemes dels seus ciutadans, que és la primera de les responsabilitats de tot govern democràtic. Per als independentistes, aquest primer deure ha estat una segona ocupació, per a quan els hi restava temps.

Això s’ha vist agreujat per una insòlita paràlisi institucional, provocada pel propi govern amb la complicitat dels grups nacionalistes del Parlament de Catalunya i per la seva presidència, i que ha deixat molt greument malmesa la seva credibilitat com a ens democràtic davant dels ciutadans i davant del món. El govern ha menystingut el Parlament i els seus procediments fins a límits que mai s’haguessin pogut sospitar i que són totalment incompatibles amb un país democràtic. Els exemples més descarats d’aquesta manca de respecte a la institució, als grups de la cambra i, en conseqüència, als ciutadans que representen, són els dels ja tristament històrics dies 6 i 7 de setembre i els d’aquest mes de juny, quan el govern de la Generalitat, a través dels grups que l’integren i de la Presidència de la cambra, va prendre la decisió, insòlita i sense precedents, d’aturar la vida parlamentària que l’hauria de controlar i avaluar fins al mes d’octubre.

L’actuació del Parlament i de les seves successives presidències independentistes ha estat d’una irresponsabilitat històrica portada al paroxisme. Durant tots aquests anys s’han ignorat les advertències dels tribunals de l’Estat i les reco-

manacions dels propis lletrats de la cambra, s'han sotmès a votació resolucions i declaracions que se sabia que no es podien votar i que, de fer-ho, no es podrien aplicar. S'ha buscat, a més, la divisió i l'enfrontament dels grups de la cambra en els temes més diversos i amb l'únic objectiu de desprestigiar la discrepància política i, com a conseqüència, la pròpia institució. I tot va tenir com a colofó una declaració d'independència que havia de tenir una solemnitat històrica i que es va fer, o no, d'amagatoti i en la penombra sabent que en el millor dels casos tindria un caràcter simbòlic però que podia arribar a tenir uns efectes molt reals i lamentables sobre els diputats que hi participaven. Mai cap declaració d'independència ni cap república ha estat declarada amb procediments tan barroers. Ha sigut tan evident, que el relat independentista amaga allò que havia de ser la culminació èpica del naixement del nou estat. Un experiment dolorosament fallit. Un altre més.

Totes aquestes votacions i tots aquests enfrontaments provocats i utilitzats mediàticament han estat d'una gravíssima irresponsabilitat. És per això que cal considerar el Parlament corresponsable de l'actuació del Govern. Per haver-se deixat utilitzar i per haver estat incapaç de plantar-li cara, en defensa del prestigi de les institucions, dels drets dels diputats i dels propis ciutadans de Catalunya.

Molt en particular, s'ha de destacar negativament l'actitud de C's i el PPC. Ambdues formacions, sempre han semblat més preocupades per dur a terme absurdes performances al Parlament i col·locar titulars incendiàries en els telenotícies d'àmbit estatal que de procurar la defensa real i efectiva dels drets dels diputats i del conjunt de catalans i catalanes.

Tot plegat ha fet que el "Procés" tingués un cost econòmic incalculable. Un cost en termes de fugida d'empreses, en pèrdua d'inversió estrangera, destrucció de llocs de treball i un cost, també, en forma de recursos de l'Estat que en condicions normals haguessin estat a disposició de la Generalitat de Catalunya i que han trobat un nou destí al País Basc o a d'altres CCAA. Tot això suposa un empo-

briment econòmic de Catalunya i, especialment, de les seves classes populars, que són precisament les que més necessiten un govern operatiu i eficient que treballi en favor dels seus interessos més urgents.

Però, com hem vist, el cost de l'independentisme no ha estat, només ni principalment, un cost econòmic o polític. El cost més important de tot aquest "Procés" és el social. És el preu intangible però manifestament evident de l'enfrontament civil i la divisió social. La destrucció de la convivència cívica a Catalunya, la divisió de la societat catalana entre una meitat independentista i una meitat no independentista, és l'autèntica factura que hem hagut de pagar, l'autèntica tragèdia associada a aquest "Procés". Una divisió, a més, que no es pot confondre amb una discussió més o menys encesa o amb una pluralitat d'opinions més o menys discrepants. Aquesta divisió ha portat a moments d'enorme tensió social, d'enfrontament als carrers i que només el caràcter exemplarment assenyat dels ciutadans catalans ha evitat que derivessin en incidents més greus o en autèntics esclats de violència. Aquesta última afirmació no garanteix, malauradament, que en un futur immediat, no massa llunyà, l'espiral de violència no s'instal·li en els carrers de les ciutats i vil·les del país.

Tot s'ha donat davant la indiferència del govern de Catalunya. La manca de debat i d'estudis seriosos sobre els efectes que en tots aquests àmbits podia tenir el "Procés" independentista ha estat inaudita. I ha deixat Catalunya en una situació d'enorme precarietat i d'enorme inestabilitat econòmica, política i social i sota l'ombra revolucionària de l'estratègia de la CUP. Com hem dit abans, nosaltres també creiem que desgraciadament la via revolucionària és la única via que pot portar a la independència. Però, a diferència de la CUP i de la resta d'irresponsables dirigents polítics independentistes, nosaltres som molt conscients del preu que un "Procés" d'aquestes característiques tindria pels catalans i catalanes i no estem disposats a pagar-lo. I, a més, estem convençuts que si el poble de Catalunya el conegués tampoc el voldria pagar. L'absolut fracàs de tota via revolucionària és una lliçó que els grans hauríem d'haver après i que els més joves s'haurien d'estalviar.

Part del poble de Catalunya fantasieja amb una independència low cost perquè ha estat deliberadament enganyat per part de les seves elits polítiques i mediàtiques. Vol la independència amb el convenciment que aquesta no només és possible sinó que és evidentment desitjable perquè totes les possibles conseqüències negatives s'han denunciat i deslegitimats com a advertències interessades de l'enemic o del traïdor, com a discursos de la por, mentre totes les possibles avantatges s'han tingut per segures per efecte de la propaganda governamental. Així, s'han comprat unes xifres irrealment del dèficit fiscal que pateix Catalunya i s'ha assumit que la independència ens ompliria les butxaques gratuïtament d'euros. De la mateixa manera, s'ha cregut que una declaració d'independència aniria seguida immediatament del reconeixement de les principals nacions democràtiques del món o que seguiríem a la Unió Europea perquè Europa no es podria permetre prescindir d'un país com el nostre. Mentides totes, basades en mitges veritats, que han donat ales al "Procés" i han estat fonamentals per conduir-nos a la lamentable situació en la que ens trobem.

A aquestes alçades del "Procés" veiem com l'independentisme conserva el poder però ha perdut la força de la raó que mai ha tingut. Considerem, per tant, que ara més que mai és el moment de refer la convivència i construir el futur en base a un catalanisme humanista, liberal, democràtic i integrador.

Lliures.

2.5. El paper poruc de les elits catalanes.

Cap balanç del "Procés" seria complet si oblidés el lamentable paper que durant tots aquests anys hi ha jugat bona part de les elits catalanes. Durant tot aquest temps, les elits socials, econòmiques, mediàtiques i culturals del país han renunciat a prendre partit i a intervenir i ja no diguem a liderar el debat públic català per a reconduir l'actual escenari polític. El seu tacticisme, el seu poruisme i la defensa d'uns interessos mal entesos i a curt termini els ha portat moltes vegades a callar o fins i tot a contradir en públic el que deien en privat. Aquesta críti-

ca no pot, evidentment, fer-se extensiva a tots ells. Però, per desgràcia, hem de reconèixer que aquesta ha estat una actitud massa generalitzada per a procurar pels beneficis de tots. Com tantes altres vegades en la història del país.

Creiem arribat el moment en que aquestes elits facin un pas endavant i recuperin el lloc i el lideratge que els correspon en la nostra societat. El país ho necessita.

2.6. L'actuació de l'Estat espanyol. Una responsabilitat compartida

Com hem dit abans, el balanç d'aquest "Procés" és molt negatiu. I, com no ens cansarem de repetir, els polítics catalans independentistes en són els principals responsables. Però no en són els únics. Com a catalans i com a catalanistes tenim el deure d'acceptar que la principal responsabilitat d'haver portat el país a la situació actual rau a Catalunya. Però, evidentment, això no nega que estiguem plens d'elements de crítica a l'actuació d'altres actors de l'Estat. Considerem que l'actitud de l'Estat, de l'anterior govern i, en particular, del President Rajoy, va ser excessivament juridicista abans que política. Va manca agilitat política, capacitat d'interpretar els esdeveniments i de fer-ho a temps, de fer una lectura correcta del que passava i d'una manca preocupant de fonts autoritzades a Catalunya. Amb l'agreujant que la vicepresidenta Soraya Sáez de Santamaría va restar un any i mig a Catalunya sense ser capaç de canviar en res ni la seva comprensió del problema ni la seva actuació.

El govern d'en Mariano Rajoy ha sigut responsable per inacció durant molt de temps i, finalment, per acció el fatídic 1 d'octubre, en que va ordenar unes càrregues policials contra una immensa ciutadania convençuda de que estaven exercint un dret democràtic, però ignoraven, o volien ignorar, molts d'ells de bona fe, que era totalment il·legal. Aquest trist dia per a Catalunya, la inacció característica de la presidència d'en Rajoy es va transformar en una acció totalment reprovable i amb conseqüències demolidores. Es va fer servir un ús de la força totalment desproporcionat que passarà a la història i que no s'oblidarà mai.

Però, malgrat tot, no ens podem estar de reconèixer i no podem amagar als catalans que el marge de maniobra del govern espanyol tampoc no era extraordinàriament ampli. I que tampoc ho serà, per tant, el del govern actual i dels governs futurs.

Els esdeveniments dels mesos de setembre i octubre del 2017 van tenir unes greus conseqüències, sobre tot pels seus responsables, conseqüències que no podien haver ignorat del tot i que, en qualsevol cas, com a responsables polítics i representants públics, haurien d'haver sospesat.

La entrada dels Jordi's a presó a mitjans d'octubre ja servia de precedent del que podia succeir en tant que ells no eren polítics, sinó tan sols representants d'unes organitzacions cíviques, pel que no s'entén que tot i així els polítics parlamentaris acabessin declarant una independència d'una forma absolutament il·legal, amb les efectes que van tenir tant per als seus actors, que veritablement sí que havien de ser coneixedors, com per a tota la societat.

Tot i així, no podem obviar que estan a presó, pendants de judici, en virtut d'unes mesures cautelars adoptades amb criteris judicials que respectem, però que, potser, podrien haver sigut substituïdes per d'altres menys greus, en base a una interpretació del context social i polític en que estava el país.

Els tipus penals, que moltes veus del món jurídic posen en dubte, són el que basen part de la justificació els autos de presó incondicional. Tot això haurà de ser jutjat i demostrat en els propers mesos, sobre tot la violència en que es vol fonamentar el tipus més greu de rebel·lió. Desgraciadament d'aquests judicis es farà un ús polític que pot desvirtuar la objectivitat del procediment judicial, i per tant no jugar a favor dels afectats, com ja s'ha estat fent des de l'inici dels procediments.

Sigui com sigui, el fet que polítics catalans i dirigent d'entitats civils estiguin en presó preventiva o la pròpia aplicació de l'article 155 són exemples definitius que l'Estat i qui el governava no han estat en cap cas a l'alçada política del repte que l'independentisme planteja. Més aviat, han demostrat una total i històrica incapacitat per, ni tan sols, saber llegir la magnitud del problema. Una realitat que tenien l'obligació d'escometre; també políticament.

3. L'aposta estratègica per la Catalunya Autònoma Plena.

Si volem sortir de l'atzucac en el que es troba Catalunya, el primer que hem de fer és mirar la realitat de cara. I la realitat és que el somni impossible independentista no progressa i que ara cal que, des del realisme, ens debatem entre l'autonomia o la revolució. Nosaltres, conscients que per fer Catalunya gran l'hem de construir des d'Espanya i cap a Europa, apostem per l'autonomia plena. Per una Catalunya Autònoma Plena.

Com el "Procés" ha fet palès, però com ja se sabia des de fa temps, avui l'única manera que té Catalunya de seguir formant part d'Europa és seguir formant part d'Espanya. Això no vol dir, òbviament, que Catalunya hagi de dissoldre's dins l'Estat. Vol dir, simplement, que els catalans han de deixar de creure que l'única manera de seguir sent catalans és esdevenir un Estat independent. És absolutament fals que formant part de l'Estat espanyol la identitat, la cultura, la llengua, les nostres institucions i les nostres tradicions es trobin en perill. La visió agònica projectada en sentit contrari per l'independentisme és artificial i manipulada, alhora que injusta.

Fa més de 300 anys que Catalunya reivindica el seu dret a ser una comunitat amb uns drets reconeguts, però això mai ha suposat que volgués, de manera majoritària, la independència política. No ha estat mai un sentiment majoritari dels catalans. Sempre s'ha entès que aquest reconeixement podia donar-se dins de l'Estat espanyol. I mai fins ara havíem gaudit d'un reconeixement tan ampli i d'un període de llibertat tan estès. Si es vol recuperar el que s'ha perdut i seguir avançant en aquest camí és imprescindible que Catalunya torni al marc constitucional i de compliment estricte de les lleis i de les seves obligacions constitucionals i estatutàries. I cal, nogensmenys, que l'Estat Espanyol reconegui la idiosincràsia pròpia de Catalunya, a partir de la seva acceptació com a comunitat singular i mereixedora d'un tracte fiscal més eficient i més just.

No admet discussió que Catalunya és una comunitat amb uns trets nacionals: el seu propi sentiment de nació, la seva llengua i la seva cultura i el fet d'haver-se dotat històricament d'un corpus jurídic diferenciat. El que és molt important és entendre que el sentiment nacional de Catalunya no implica, perquè no ho ha fet i perquè no té perquè fer-ho, la necessitat de constituir-se en un Estat independent. Del sentiment nacional no se'n desprèn necessàriament una ideologia nacionalista, es referma la voluntat de protegir i millorar la nostra llengua, la nostra cultura, les nostres lleis, institucions i autogovern.

Per fer-ho, considerem que una de les eines clau que necessitem és un pacte fiscal suficientment just, que desterri de l'ideari independentista l'argument d'un espoli crònic. Advoquem per tant per un gran acord en forma de pacte d'Estat a llarg termini sobre qüestions com el tracte fiscal però també l'educació, la seguretat social i la sanitat. Creiem que per tal que aquest sigui realment un pacte d'Estat no pot resultar només d'un tracte bilateral entre el govern català i el govern central sinó que ha de sorgir d'un acord ampli i generós entre les 17 autonomies. Creiem per tant que cal apostar per la creació i l'impuls inexcusable d'una comissió paritària Estat-Comunitats Autònomes.

En aquest sentit, creiem que cal renovar el pacte entre Catalunya i Espanya a partir de quatre grans eixos:

1. La nova entesa fiscal. Aquest va molt més enllà d'un nou pacte fiscal o d'una reforma del finançament econòmic. Es tracta d'arribar a una entesa en el sentit més estricte de la paraula. Aquesta nova entesa fiscal hauria de ser una de les parts, i certament de les més importants, d'un nou pacte d'Estat Catalunya-Espanya.

2. El reconeixement de la identitat nacional pròpia dels catalans pel que fa a la nostra llengua i a la nostra cultura. Aquesta passaria també per un blindatge de certes competències perquè siguin considerades plenes per la Constitució i

l'Estatut d'Autonomia de Catalunya i no puguin ser modificades amb posterioritat.

3. Pacte d'Estat Catalunya-Espanya. Cal que aquest pacte sigui realment un pacte entre tot el territori espanyol, que també considerem nostre, i no només un pacte entre el govern de Catalunya i el govern central de Madrid. Els resultats d'aquest pacte han de ser assumits per tots.

Aquest ha de ser un acord acceptat per part de l'Estat, que ha d'oblidar-se de la letal tendència a utilitzar sistemàticament l'enfrontament amb Catalunya per guanyar vots a la resta de territoris. Catalunya, per la seva banda, ha de tenir present i assumir que la declaració d'independència i el dret a l'autodeterminació no són objectius realistes a perseguir políticament. Hem de jugar les nostres cartes polítiques, dins el terreny de joc que marquen les normatives constitucional i estatutària vigents. El resultat ha de ser decisiu pel progrés dels ciutadans de Catalunya.

Hem de fer-ho, a més, amb la mirada posada en Europa, que és el nostre present, el nostre futur i la nostra vocació perenne. Europa és una de les nostres principals raons d'ésser com a nació lliure i democràtica. Com a catalans, tenim un deure envers Europa i sabem que seguir a Europa implica drets però també deures i obligacions i imposa límits a la sobirania nacional plena de Catalunya i de tots els seus estats membres.

4. L'addenda constitucional. Totes aquestes qüestions haurien de ser reconegudes i incorporades al corpus legal de l'Estat a través d'una addenda constitucional. Aquesta addenda tindria com a objectiu aconseguir una millor relació Catalunya-Espanya a través d'aprofundir en l'esperit democràtic de l'Estat espanyol. Sense tocar alguns punts fonamentals de la Constitució, com el dels drets i llibertats fonamentals dels ciutadans, l'addenda pretendria millorar la organització territorial de l'Estat, trencant amb la idea del café para todos o el principi

acomplexat, que donen a tothom el mateix, per facilitar que cada comunitat fes la seva pròpia reforma estatutària en funció de les seves pròpies necessitats i preferències. Es tractaria, a la vegada, de convertir el Senat en una veritable càmera de representació autonòmica i de fomentar una veritable divisió de poders que ajudés a recuperar la confiança en el caràcter liberal i democràtic de les institucions de l'Estat Espanyol.

4. Lliures. Llarga vida al catalanisme

Per superar la situació en la que ens trobem, el primer que cal fer és recuperar el sentit de la política que ha amarat el pensament i l'acció del nostre millor catalanisme. Aquest catalanisme mai havia estat tan atacat com ara. I ho està, a més, tant des de sectors espanyolistes, que el presenten com l'ou de la serp de l'independentisme i carregen amb força, ràbia i menyspreu contra el catalanisme, com des de sectors independentistes, que el presenten com la doctrina que ha aigualit les expectatives nacionals. Matisos, accents, puntualitzacions, totes amb un disseny comú: la lluita és a mort entre els nacionalismes espanyol i català, i el catalanisme sembla que no hi tingui res a dir; res a fer. Diguin el que diguin, el que és evident és que si les coses continuen en aquest camí perdrem tot el que ens ha costat tant d'aconseguir.

Culpar el catalanisme del "Procés" i dels seus efectes és terriblement injust. Més encara, és un greu error polític. Com hem comentat, els vicis del "Procés" són els vicis propis del nacionalisme excloent, que pren ara la forma de moviment nacional-populista i que necessita de la confrontació i la unitat imposada per seguir avançant cegament cap al seu objectiu final que és la construcció d'un nou Estat. El monumental error que ha estat i que és encara aquest "Procés" consisteix en renunciar al catalanisme, que és humanista, liberal, democràtic i integrador per naturalesa, per abraçar un nacionalisme vell i romàntic i alhora divisiu i excloent i amb tendències profundament anti-democràtiques i anti-liberals.

Això no pot suposar, en cap cas, una excusa del catalanisme per estalviar-se una autocrítica justa i necessària. És el catalanisme, i no pas cap altra ideologia política, qui ha donat peu al nacionalisme. El catalanisme també és responsable d'aquesta deriva i ho hem de reconèixer sense embuts si volem redreçar la situació. Tot sovint, el catalanisme ha degenerat en nacionalisme per una inconscient manca de confiança en les nostres pròpies forces. Ha estat com a reacció a un sentiment d'inseguretats que molts han abraçat discursos nacionalistes creient

que eren els únics que possibilitaven o fins i tot garantien la defensa i protecció dels valors tradicionals del catalanisme i de la llengua, la cultura i les institucions catalanes. A més s'hi han sumat greus errors dels polítics catalanistes, de naturaleses tan diverses com els relacionats amb la corrupció o els greus i evidents errors estratègics dels últims anys. Per part del catalanisme, per part dels seus moviments socials, dels seus partits polítics i dels seus dirigents polítics, s'han comès molts greus errors. Però no per això hem de renunciar a defensar el que sempre hem pretès defensar.

Mentre el govern de Catalunya estigui en mans del nacionalisme, l'independentisme serà sempre l'objectiu últim i de fet únic de la seva acció de govern. Així ha estat, si més no, durant els governs de Carles Puigdemont i de Quim Torra, que han desatès de forma flagrant i manifesta i sense amagar-se'n ni avergonyar-se'n la governació del país. Com és lògic que així sigui perquè en l'essència del nacionalisme hi ha la voluntat de constituir-se com a Estat independent i la necessitat, per tant, de supeditar qualsevol altra consideració política al servei d'aquest fi. Com que la consecució d'aquest fi últim és impossible sense optar per la via unilateral, estem condemnats a triar entre dues alternatives clarament diferenciades: Autonomia o Revolució?

4.1 Autonomia o Revolució?

Creiem que la resposta és clara. Que cal apostar decididament per una Catalunya Autònoma Plena. Que cal lluitar contra l'independentisme nacionalista i revolucionari i en defensa d'un catalanisme reformista, humanista, democràtic i liberal. I per fer-ho no ens hem d'enganyar. Sabem que l'independentisme segueix esperant un moment propici per fer un nou intent revolucionari. Sabem que l'independentisme pretén tornar a provocar una situació de tumults revolucionaris com els que van tenir lloc els mesos de setembre i octubre de l'any passat. Intuïm que aquest segon intent pot produir-se després de les properes eleccions, amb crides a la defensa de les institucions catalanes davant els atacs del Govern espanyol.

A l'octubre vam estar molt a prop, massa a prop, d'aquesta situació i no la volem tornar a veure ni de lluny.

Les eleccions de desembre del 2017 van estar condicionades pel pretès setge judicial, la confusió política i les reiterades vacil·lacions. Això va revalidar la victòria electoral de l'independentisme i va tornar a fer evident que a l'independentisme només se l'atura guanyant-lo a les urnes. Creiem en la necessitat de fer-ho amb les armes d'un catalanisme pensat per a la tercera dècada del segle XXI, que assumeixi sense complexos l'encaix de Catalunya a Espanya i a Europa. Pensem que la tasca d'aquest nou catalanisme no independentista ha d'emprendre's sense quedar exclusivament en mans dels polítics. Avançarem si centenars de milers dels nostres conciutadans, convençuts, es mobilitzen més enllà d'una o deu manifestacions. Resulta imprescindible l'aportació de tots.

4.2 L'espai de Lliures.

Lliures va néixer per donar resposta a aquesta imperiosa necessitat. I és per això que creiem que aquest espai és més necessari que mai. Pensem que la situació política que viu Catalunya demana, exigeix, l'aparició en l'escenari polític d'un partit catalanista, humanista i liberal que ocupi el centre polític per tornar-lo a la via del seny i de la convivència democràtica.

Lliures és un partit compromès amb el progrés dels catalans i les catalanes, que aposta per recuperar, ampliar i enfortir l'autogovern de Catalunya i per assumir l'acció de govern, avui menystinguda. Som a més un partit que aposta de forma decidida i convençuda per implicar els joves en política, conscients que seu és el futur i que seva és també la responsabilitat de fer un país millor. Davant l'impasse i el retrocés general del país, amb l'important deteriorament de l'impuls i del clima col·lectiu, amb el fre d'importants sectors de l'economia i amb l'amenaça a la convivència i al progrés que pot generar aquest declivi incipient però en marxa, som conscients de les oportunitats d'expansió i benestar que el país

està perdent. En una situació objectiva a Europa molt positiva per al creixement econòmic i la generació d'ocupació que, de forma excepcionalment acompassada, estan vivint tots els països del nostre continent i d'entre els que destaquen els nostres competidors directes. Aquesta situació afecta de forma especialment negativa els nostres joves i és, per tant, un enorme llast per al futur del nostre país i de les seves aspiracions.

Restem preocupats per la manca de concòrdia i empatia vers el poble català, que en els darrers anys han fet palès certes actuacions de l'Estat espanyol, i per les tendències frívoles del govern espanyol i del lideratge independentista, que fan abstracció dels importants prejudicis que la seva incapacitat de dialogar, pactar, governar i parlar clarament estan causant als catalans. Denunciem per tant els immensos errors comesos pels dos espectres de la pugna política que ells han creat i atiat per interessos electoralistes i populistes.

Som a més molt conscients dels immensos reptes pendents que necessàriament ha d'afrontar una societat com la nostra, oberta al món, en una època excepcional de canvis disruptius polítics, tecnològics i socials que exigeixen accions concertades del sector públic amb el privat per alinear-nos amb aquells països que millor assumiran els canvis, respondran a les amenaces i aprofitaran les oportunitats.

Declarem, doncs, la nostra voluntat de contribuir amb la nostra acció política i amb el nostre protagonisme, avui encara modest, a canviar el rumb polític i nacional dels catalans i de Catalunya i posar el punt i final a un "Procés" mal plantejat i pervers. Ho declarem conscients de les dificultats de la inèrcia política i ciutadana, de l'injust i envellit sistema electoral i dels vicis empeltats del neopopulisme vigent. Però, al mateix temps, amb la ferma voluntat d'aconseguir avançar en llibertat i convivència, vers el progrés individual i social.

Tenim el ferm propòsit de renovar dràsticament el catalanisme polític, que si bé ha estat ja en el passat la millor font d'estabilitat, progrés i entesa de la història

de la nostra gent, ara l'hem de transformar amb bases noves per a que tingui el paper essencial que faciliti el retorn d'un bon govern del país.

Pensem fer-ho des de la defensa de les nostres fermes conviccions liberals, on l'administració pública no sigui un fre a les oportunitats que la societat civil genera, d'una economia de mercat oberta i globalitzada, del respecte de la propietat i la iniciativa privades, d'una societat amb incentius d'excel·lència, responsable amb els desfavorits i amb la sostenibilitat, d'un domini aclaparador de l'ètica personal i col·lectiva i amb l'objectiu d'impulsar aquests valors i pràctiques que han fet de la nostra societat un país admirat i amb un gran prestigi que no ens podem deixar perdre.

Apostem decididament pel compromís amb el projecte europeu, del que volem ser part activa en el seu enfortiment i consolidació.

Defensem que la necessitat de reconciliació entre catalans és imperiosa i que ha de ser la base del diàleg i la futura negociació. Aquesta reconciliació exigeix un canvi radical d'actitud de totes les parts implicades en el conflicte.

Constatem que s'ha d'obrir una nova etapa de concòrdia entre el poble català i la resta dels pobles d'Espanya, bastida amb generositat des de totes les bandes dels taular polític i territorial espanyol, que ens prepari a tots junts per afrontar millor els grans i seriosos reptes que la globalització ens depara.

La nostra intenció és, per tant, la de seguir construint un partit sòlid, de principis fermes i pràctiques exemplarment democràtiques i modernes per contribuir de forma decisiva a la victòria davant l'independentisme.

4.3 La tàctica de construcció d'un nou partit del catalanisme polític

El nostre partit és l'aposta per un catalanisme de la tercera dècada del segle XXI. Lliures és un partit desacomplexadament catalanista, que fa seva la tradició política del moviment d'una forma serena i crítica i que aposta per actualitzar els seus principis a les problemàtiques dels nous temps. Som, per tant, una formació radicalment ancorada en la modernitat i defugim les nostàlgies nacionalistes que tan mal han fet al llarg de la història i segueixen fent al nostre país.

Com a partit modern que som, apostem decididament per la transparència com la millor via per combatre la corrupció. Conscients, a més, que la corrupció ha fet molt de mal al nostre país perquè ha servit per donar raons i motius per desprestigiar el catalanisme de centre que tan de progrés i benestar havia aportat. Lliures aposta per reconstruir aquest centre polític catalanista des de la transparència i amb un estil propi, basat en una estructura de partit moderna i dinàmica i en l'aposta decidida per la participació activa dels joves en política. Creiem que els joves catalanistes del nostre país han de ser la principal font d'innovació que permeti posar el catalanisme a l'alçada dels nous temps.

Lliures.

5. La refundació del catalanisme. Una estratègia per derrotar electoralment l'independentisme

Davant i en contra de tots aquells que donen el catalanisme per mort i es refugien en el nacionalisme amb la pretensió de passar pels autèntics defensors dels drets, llibertats, llengua, cultura i institucions polítiques dels catalans, nosaltres apostem per fer bandera d'un nou catalanisme més modern, lliure i democràtic.

És per això que parlem de la necessitat d'emprendre una refundació del catalanisme, conscients de l'esgotament polític i en bona part ideològic del catalanisme de la segona onada, el que va sorgir després de la Guerra Civil i en lluita contra la dictadura franquista. El catalanisme dels Benet, Serrahima, Pujol... va donar molts i bons fruits però ha esgotat el seu recorregut i ha perpetuat la lògica ressistencialista contra l'Estat que ha acabat en la mutació nacionalista que no ens hem cansat ni ens cansarem de denunciar. Creiem arribat el moment de refundar el catalanisme amb una mirada plenament lliure i democràtica, que entengui que el futur és dels joves i passa per Europa. Que entengui que per satisfer aquesta vocació europea, Espanya no és l'enemic sinó aliat i que actuï per fer possible aquesta convivència a tres bandes pel bé del país.

5.1. Refundar el catalanisme impulsant els seus partits

Des de Lliures apostem per refundar el catalanisme polític i creiem que per fer-ho cal impulsar els seus partits. I diem partits, en plural, perquè entenem que aquesta és una tasca compartida i en favor de la pluralitat ideològica dins la centralitat política. Creiem que és el nostre deure promoure la unitat del centre polític catalanista pactant amb partits i amb persones amb ideologies, conviccions, personalitats i maneres de fer diverses però amb les que compartim uns principis fonamentals. És per això que propugnem la refundació del catalanisme des dels seus partits de centre-dreta, de centre-esquerra i des dels moviments socials. Perquè creiem fermament que el catalanisme és ben viu i té futur però que es troba mancat de coordinació, organització i lideratge.

És per això que creiem urgent i imprescindible l'impuls dels partits polítics catalanistes, i entenem que aquest no és moment de personalismes ni dels càlculs partidistes a curt termini.

5.2 Apel·lació per a passar a l'acció

Amb aquest esperit, fem una crida a l'acció a totes les forces del catalanisme. No només als partits polítics, sinó també a la societat civil organitzada en tots els col·lectius, lobbys i think tanks que han aparegut últimament i que puguin aparèixer properament. La unitat d'acció, que no és unitat ideològica ni programàtica, és necessària per demostrar, no només que el catalanisme és viu, sinó que pot guanyar. Davant del lògic escepticisme amb el que alguns poden mirar-se l'acció política, especialment en moments difícils com aquests, volem recordar que l'única manera de vèncer l'independentisme és guanyar-lo a les urnes.

Considerem que l'acció conjunta dels partits catalanistes de centre, de centre-esquerra i de la societat civil és l'instrument imprescindible per treure Catalunya de l'atzucac en el que es troba. Optem, per tant, per procurar anar junts a les properes eleccions, siguin les eleccions municipals, siguin unes eleccions al Parlament avançades, convençuts que només des d'aquesta unió de les diverses forces del catalanisme de centre es pot derrotar l'independentisme i desbloquejar l'actual situació política.

No és temps de divisió. No és temps de personalismes ni de partidismes ni de defenses aferrissades d'una puresa ideològica mal entesa. Sabem que per guanyar cap fer algunes concessions i estem disposats a fer-les. Estem convençuts de no ser els únics. És per això que proposem la creació d'un gran moviment en comú i d'una gran coalició electoral preparada per guanyar les properes eleccions.

5.3 Guanyar, guanyar i guanyar

Aquesta coalició electoral ha de construir-se al voltant d'un programa electoral

que defensi la Catalunya Autònoma Plena. I no ho ha de fer amb voluntat ressi-
tencialista o per sentit del deure moral. Ho ha de fer amb un únic objectiu: guan-
yar, guanyar i guanyar.

Perquè sabem que a l'independentisme no el podrem guanyar de cap altra mane-
ra. Sabem que a l'independentisme només se'l pot guanyar a les urnes. Quan els
nostres conciutadans entenguin i acceptin i deixin ben clar que aquest camí del
"Procés", prenent anar tan lluny, no porta enlloc.

Si no som capaços de bastir una estratègia unitària, un programa comú de mí-
nims, uns lideratges compartits i no ens esforcem en tenir i transmetre una plena
confiança en la victòria, els catalanistes hem d'abandonar tota esperança. Hem
d'acceptar la nostra derrota històrica i definitiva i deixar que Catalunya se la re-
parteixin els nacionalistes de diferent signe però igualment no aptes per gover-
nar la pluralitat i la riquesa d'una societat com la nostra.

I és imprescindible tenir molt clar, a més, que el què hem de fer s'ha de fer ja.
Que no podem esperar que la situació ens sigui més favorable perquè no ho serà
mai a no ser que hi fem alguna cosa i que la fem aviat. Ens encaminem cap a
escenaris molt complexos. Ens espera una tardor especialment dura i delicada.
L'any vinent serà, sens dubte, un any electoral molt intens. Podem tenir eleccions
anticipades al Parlament de Catalunya si la coalició de Junts per Catalunya i ERC
es trenca definitivament. I podem tenir-ne també al Congrés dels diputats si el
PSOE és incapaç de resistir per la seva pròpia debilitat parlamentària. El que és
segur, a més, és que tindrem eleccions municipals i europees. Hem d'estar prepa-
rats per a tots els escenaris. Amb estratègies compartides. Potser amb variants
tàctiques. Però tenint molt clar que si aquest cop el catalanisme fracassa, el
catalanisme haurà mort. I els catalanistes haurem d'abandonar tota esperança.

Ens hem acostumat a sentir massa sovint que vivim en un moment històric. A
molts polítics els il·lusiona governar la seva societat a través d'aquests grans mo-
ments i a molts ciutadans els il·lusiona viure'ls en plena consciència de la seva

transcendència. Gairebé sempre és mentida. Però aquesta vegada no. Aquesta vegada és veritat. Vivim moments històrics, i hem d'estar a l'alçada.

La força del nou catalanisme o la dels nacionalismes excloents.

Una Catalunya Autònoma Plena o la revolució.

6. Les tesis de setembre

1. Hem arribat fins aquí per culpa d'una conjura irresponsable obsedida per l'identitarisme i l'estatisme

El procés que ens ha dut fins on som avui no és cap fatalitat històrica inevitable. Tampoc és, contra el que s'acostuma a dir, la mera reacció del poble de Catalunya a una injusta sentència del Tribunal Constitucional en contra de l'Estatut d'Autonomia del 2006. El procés s'inicia abans d'aquesta sentència i ho fa una elit política, amb plena consciència i fermament determinada, que abraça el nacionalisme separatista amb una letal combinació de la por de perdre el poder i un imaginari llargament conreat d'identitarisme mític i nacionalisme excoent trasbalsat.

2. Aquesta greu irresponsabilitat ha estat perversament atribuïda al catalanisme

L'acció perniciosa d'un bon grapat de líders polítics nacionalistes ha estat atribuïda, des d'ambdós bàndols, al catalanisme en el seu conjunt. Aquesta és una acusació profundament injusta. La culpa de la situació que patim actualment a Catalunya no és del catalanisme, que tan bé han servit als catalans durant tant de temps, és més aviat producte de bona part de les seves elits polítiques i mediàtiques. Aquesta sinistra deriva no ha comportat, com molts sentencien, la mort del catalanisme. Ans el contrari, aquest és ben viu. I considerem que, lluny de ser el problema, el catalanisme -europeista, liberal i humanista- és l'única solució possible en l'actual escenari.

3. La responsabilitat és del nacionalisme separatista i de la seva manca de respecte als principis de la democràcia, l'Estat de dret, la llibertat i la pluralitat

L'aposta del nacionalisme supremacista havia de comportar necessàriament l'inici d'un procés independentista sense retorn. Perquè constituir-se com a Estat independent és l'únic objectiu ineludible de qualsevol moviment nacionalista. Aquesta utopia exigeix el sacrifici de qualsevol principi, moral o legal, que s'interposi en el seu camí. El nacionalisme independentista s'ha desentès del més fonamental respecte als principis de la democràcia, de l'Estat de dret, de la llibertat

i de la pluralitat de Catalunya. S'ha oblidat fins i tot del respecte degut a més de la meitat dels seus conciutadans.

4. El procés no ha acabat ni de lluny i resta a l'espera d'un nou moment revolucionari
Malgrat l'aparença apaivagada del clima polític dels últims mesos, el procés encara no ha acabat. Com deixen cada dia més clar tan el President com els seus aliats polítics i mediàtics, el nacionalisme independentista es manté a l'espera d'una nova oportunitat per repetir els actes revolucionaris de l'any passat. Ens espera una tardor molt moguda, i donem per fet que el govern de la Generalitat intentarà capitalitzar el clima que generin els judicis i aprofitar la debilitat del govern de l'Estat per aconseguir la independència.

5. Ens debatem entre un nou intent de revolució o un nou marc de convivència autonòmica aprofundida

La disjuntiva que tenim al davant no és altra que Revolució o Autonomia. L'independentisme segueix pas a pas els dissenys revolucionaris de la CUP perquè saben, encara que ho amaguin als seus propis votants, que la independència només és possible per la via revolucionaria. L'única alternativa real a la revolució és la defensa inflexible d'un nou marc de convivència autonòmica aprofundida.

6. Lliures: partit del nou catalanisme

Lliures és un partit que aposta per un catalanisme de la tercera dècada del s.XXI. Som partit desacomplexadament catalanista, que fa seva la tradició política del moviment d'una forma serena i crítica i que aposta per actualitzar els seus principis a les problemàtiques dels nous temps. Som, per tant, una formació radicalment ancorada en la modernitat i defugim les nostàlgies nacionalistes que tan mal han fet al llarg de la història i segueixen fent al nostre país.

Lliures aposta per reconstruir aquest centre polític catalanista des de la transparència contra la corrupció i amb un estil propi, basat en una estructura de partit moderna i dinàmica i comptant amb la participació activa dels joves. Ells han de ser la principal font d'innovació ideològica i inspiració que permeti situar el catalanisme a l'alçada dels nous temps.

7. Llarga vida al catalanisme

Des del 1886, quan Valentí Almirall va publicar "Lo catalanisme", fins a dia d'avui, passant per la segona etapa del catalanisme polític després de la Guerra Civil, el catalanisme ha recorregut un llarg camí del qual en reivindicuem el llegat i ens en sentim hereus. Davant de totes les veus interessades que, des de banda i banda, donen el catalanisme per mort i l'autonomia per enterrada, Lliures defensa el catalanisme com a projecte ideològic i una Catalunya Autònoma Plena com a projecte polític. Hem de fer front a la temptació dels perillosos cants de sirena de la revolució nacionalista i apostar per una Catalunya plenament autònoma, democràtica i plural, dins d'Europa i, per tant, dins de l'Estat espanyol.

8. L'única manera de vèncer l'independentisme i evitar la revolució és guanyar-lo a les urnes

La persistència del govern de la Generalitat en la via revolucionària, malgrat totes les hipòcrites apel·lacions a les vies pacífiques, ens ha de fer molt conscients que l'independentisme no es dona ni es donarà per vençut mentre conservi el poder polític. I farà tot el possible per provocar una nova situació revolucionària a Catalunya quan cregui que li convé i pot guanyar.

Malgrat que no ens complau gens ni mica les actuacions dels governs espanyols de torn, que ha servit de ben poc, ni la pobra tasca desenvolupada per la oposició al parlament de Catalunya, sabem que facin el que facin, a l'independentisme només se'l pot derrotar des de Catalunya estant i a les urnes.

9. Per guanyar-lo a les urnes, cal una estratègia de ferma unitat de les forces catalanistes

Qualsevol possibilitat real de derrotar el nacionalisme separatista passa per la unitat de les forces polítiques del catalanisme de centre. Això inclou, evidentment, els partits que des del centre-dreta fins el centre-esquerra facin seus els valors del catalanisme polític. I requereix també de la col·laboració intensa i decidida de la societat civil i de les elits catalanes per bastir una estratègia d'acció unitària que ens permeti vèncer, finalment, el secessionisme revolucionari. A la Crida de Puigdemont i Torra cal oposar-hi la Crida a les catalanes i els catalans per, en defensa de les nostres institucions d'autogovern, mobilitzar-nos fins a vènce'ls.

10. Refundar el catalanisme, impulsar els seus partits

El futur de Catalunya com a societat moderna, lliure, democràtica i plural passa per la refundació de l'esperit polític que l'ha dut als millors moments de la seva història. És gràcies al catalanisme i al seu compromís amb el realisme polític, amb el pacte, l'entesa i la negociació, que Catalunya ha assolit en aquests darrers anys les quotes més altes de llibertat i prosperitat de la seva història. Aquest llegat no es pot deixar perdre en mans del nacionalisme secessionista ni en mans de l'espanyolisme uniformador i recentralitzador, que ha cregut que la llei substitueix per si mateixa tota acció política. Amb l'objectiu de preservar les nostres institucions, la nostra llengua, la nostra cultura i, en definitiva, el bo i millor de la nostra societat, és imprescindible i urgent refundar el catalanisme impulsant els seus partits. Lliures crida a fer-ho. Amb seny, sense vacil·lacions i sense perdre un instant.

Catalunya, 27 de setembre de 2018

Lliures.

Lliures.

www.elslliures.cat

@elslliures